

# Odpowiedzialność za nieautoryzowane transakcje płatnicze w świetle najnowszego orzecznictwa sądowego

W ostatnich latach w Polsce obserwowany jest systematyczny wzrost liczby transakcji bezgotówkowych – zarówno dokonywanych przy użyciu kart płatniczych, jak i poleceń przelewu. Stworzenie całkowicie bezpiecznej procedury autoryzacji transakcji płatniczych, a w konsekwencji wyeliminowanie transakcji oszukańczych, nie jest możliwe, stąd niezwykle istotne jest właściwe ukształtowanie reguł odpowiedzialności poszczególnych uczestników obrotu bezgotówkowego i rozkładu ponoszonego ryzyka, tak aby zachęcały one użytkowników do korzystania z usług płatniczych. Artykuł stawia sobie za cel omówienie w powyższym zakresie tendencji reprezentowanych w najnowszym orzecznictwie polskich sądów. Na potrzeby niniejszego artykułu za transakcje bezgotówkowe będą uważane transakcje płatnicze przy użyciu polecenia przelewu oraz kart płatniczych, zarówno transakcje *card present*, jak i *card not present*.

DARIUSZ GRADZI, SZYMON ZYCH

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Narodowy Bank Polski, podczas gdy w 2008 r. dokonano w Polsce 1 113 224 347 poleceń przelewów, to w 2013 r. było to już 1 839 201 304, a zgodnie z prognozą na 2019 r. będzie ich już 2 594 143 549<sup>1</sup>.

Szybki rozwój transakcji bezgotówkowych oraz nowoczesnych metod i kanałów płatności wiąże się ze wzrostem niebezpieczeństw dla środków zdeponowanych na rachunkach bankowych. Jak wskazano w raporcie Narodowego Banku Polskiego, dotyczącym funkcjonowania polskiego systemu płatniczego, w 2015 r. za pomocą kart płatniczych dokonano 85,6 tys. transakcji oszukańczych<sup>2</sup>. Oznacza to utrzymanie tendencji wzrostowej wolumenu transakcji oszukańczych z lat poprzednich, których procentowy udział w ogóle transakcji przy użyciu kart jest jednak wciąż znikomy,

<sup>1</sup> M. Kozakiewicz, M. Kwas, *Prognoza wybranych wskaźników rozwoju obrotu bezgotówkowego na lata 2014–2020*, Warszawa 2014, s. 39.

<sup>2</sup> *Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w II półroczu 2015 r.*, Warszawa 2016, s. 92–93, [https://www.nbp.pl/systemplatniczy/ocena/ocena2016\\_1.pdf](https://www.nbp.pl/systemplatniczy/ocena/ocena2016_1.pdf). (dostęp: 1.07.2017 r.).